

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
PRZEWODNICZĄCY
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
Nr KRS 130-78-03

Do druku nr 2309

Warszawa, 12 grudnia 2003 r.

Pan Lech Czapla
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu RP

Szanowny Panie Ministrze,

W załączeniu uprzejmie przesyłam **opinię Krajowej Rady Sądownictwa** z dnia 10 grudnia 2003 r. w sprawie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego.

Z wyrazami szacunku

sędzia Andrzej Jagiełło

O P I N I A
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
z dnia 10 grudnia 2003 r.

w sprawie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego.

Krajowa Rada Sądownictwa negatywnie opiniuje przekazany projekt ustawy. Zawarte w tym projekcie propozycje zmian w znacznej mierze pokrywają się ze zmianami zawartymi w rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji z dnia 18 lipca 2003 r. wraz z autopoprawką z dnia 14 października 2003 r. i w tym zakresie są zbędne. Propozycje dalej idące niż projekt rządowy budzą zasadnicze zastrzeżenia.

Szczególnie niebezpieczna byłaby zmiana art. 45 ustawy nakładająca na sądy rejonowe obowiązek uiszczania komornikom opłat egzekucyjnych za osoby zwolnione sądownie od kosztów sądowych. Skutków dla budżetu Państwa nie sposób przewidzieć. Biorąc pod uwagę dużą ilość spraw, w których strony mogą skutecznie domagać się zwolnienia od kosztów sądowych należałoby w przyszłorocznym budżecie zabezpieczyć rezerwę na wypłaty dla komorników w wysokości co najmniej jednego miliarda złotych.

W ostatnich zdaniach uzasadnienia senackiego projektu zawarte są następujące stwierdzenia: Sądy „powinny bardziej rozważnie udzielać zwolnienia od kosztów. Sąd, który decyduje swobodnie o zwolnieniu od kosztów, powinien ponosić konsekwencje finansowe zwolnienia. Opłaty ponoszone przez sądy będą wydatkiem tymczasowym, ponieważ zostaną wyegzekwowane i zwrócone sądom”.

Zarzut braku należytej rozwagi przy sądowych zwolnieniach od kosztów, nie poparty żadnymi argumentami, jest nieusprawiedliwiony.

Swoboda sądów w zakresie orzekania o zwolnieniu od kosztów jest ograniczona. Kryteria zwolnienia wynikają z ustawy. Niezależnie od skutków finansowych sądy muszą orzekać zgodnie z ustawą. Konsekwencje finansowe mogą wpłynąć na sprawność postępowania, ale nie na treść orzeczeń. Należy przy tym zauważyć, że sądy są jednostkami organizacyjnymi Skarbu Państwa. Zatem konsekwencje finansowe uchwalenia ustawy w ostatecznym rachunku poniesie budżet.

Złudny jest pogląd, że wypłacane komornikom kwoty będą wydatkiem tymczasowym. Podnosząc ten argument, nie uwzględniono, że jest duża ilość bezskutecznych egzekucji.

Wskazywane w uzasadnieniu senackiego projektu korzyści dla wierzycieli, wynikające ze zmiany sposobu obliczania zaliczkowej opłaty pobieranej od wierzyciela przy

wniosku egzekucyjnym byłyby iluzoryczne. Jednocześnie bowiem proponuje się zmiany idące w tym kierunku, aby wierzyciel oddzielnie płacił za wszelkie czynności faktyczne związane z egzekucją. Nawet koszty korespondencji wysyłanej przez komornika wierzyciel musiałby ponosić dodatkowo, poza opłatą (zmiana art. 34 pkt 3 ustawy). W tym wyliczone woluntarystycznie (podstawy wyliczenia nie są oparte na danych statystycznych) oszczędności Skarbu Państwa z tytułu obniżenia opłaty w sprawach, w których Skarb Państwa jest wierzycielem, w rzeczywistości mogą okazać się dodatkowym wydatkiem budżetowym.

Wątpliwości budzi także propozycja zmian przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

Przepis art. 773¹ § 1 w brzmieniu projektu byłby przepisem całkowicie zbędnym. Pozorny zbieg egzekucji, gdy tylko jeden z prowadzących egzekucję komorników jest właściwy nie wymaga szczególnej regulacji. Prawdopodobnie autor projektu mówiąc o komorniku właściwym ma na myśli komornika z ogólnej właściwości i przeciwstawia go komornikowi z wyboru wierzyciela, ale przecież komornik wybrany przez wierzyciela z przyzwolenia ustawy także jest komornikiem właściwym. Zatem przepis został źle skonstruowany. W tym miejscu wypada zauważyć, że zbieg egzekucji może zachodzić także bez udziału komornika z wyboru, np. przy jednoczesnej egzekucji alimentów (art. 1081 § 1 kpc) i innych świadczeń.

Treść § 3 dodanego do art. 844 przesądzi o tym, że regulacja zawarta w art. 844 § 2 nie będzie odnosiła się do komornika wybranego przez wierzyciela, co być może nie było zamiarem autora projektu.

 Przewodniczący
Krajowej Rady Sądownictwa
sędzia Andrzej Jagiełło

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku grudnia 2003 r.

Cena zł + 22% VAT

